

Ceremoniał uroczystości
w Zespole Szkół Nr 1
im. Batalionów Chłopskich
w Bratoszewicach

„Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultury Europy i świata”

Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r.

Spis treści

Wprowadzenie

1. Symbole szkoły
2. Poczet sztandarowy
3. Uroczystości oficjalne
 - 3.1 Rozpoczęcie roku szkolnego
 - 3.2 Zakończenie roku szkolnego
 - 3.3 Pożegnanie klas maturalnych
 - 3.4 Inne uroczystości świąt państwowych
 - 3.5 Studniówka
4. Szkolne uroczystości okolicznościowe
 - 4.1 Wigilia szkolna
 - 4.2 Dzień Otwartych Drzwi

Wprowadzenie

Wierszyk Władysława Bełzy uczył świadomości narodowej i szacunku dla polskich symboli narodowych.

Nadal znamy go wszyscy („Kto ty jesteś...”), chociaż zmieniły się czasy. Większość Polaków ma ogromny szacunek do godła, barw narodowych i hymnu.

Szczególne znaczenia dla poznania polskich symboli narodowych mają uroczystości państwowe i szkolne.

Ranga tych uroczystości wynika z obecności Białego Orła, biało-czerwonych barw i Mazurka Dąbrowskiego. Były one i są nadal wyrazem miłości Polaków do Ojczyzny, dążenia do utraconych niepodległości i integralności Państwa, a także dbałości o dobro i rozwój Polski.

Odpowiednia organizacja tych uroczystości przez szkołę sprzyja okazywaniu szacunku dla polskich symboli narodowych i kształtowaniu prawidłowych postaw patriotycznych, również w przyszłości.

Ceremoniał szkolny jest opisem przeprowadzenia uroczystości państwowych i szkolnych z udziałem sztandaru szkoły.

Określa on charakter uroczystości, porządkuje sposoby organizowania i prowadzenia, a także nadaje im jednolitą formę.

Wprowadzenie ceremoniału szkolnego odgrywa ważną rolę w procesie patriotycznego wychowania młodzieży. Kształtuje dumę z przynależności do narodu polskiego, ale także satysfakcję z przynależności do określonej placówki szkolnej.

1. Symbole szkoły

Symbole szkoły to emblematy, które służą do podkreślenia charakteru placówki i wiąże uczniów ze szkołą.

Powinny one stać się stałym elementem tradycji szkolnej i należy je eksponować w pracy wychowawczej szkoły. Należy otoczyć je szacunkiem i wymagać od uczniów odpowiedzialnego zachowania w ich obecności. Nasza szkoła ma kilka symboli.

Pierwszym rozpoznawanym znakiem jest jej nazwa:

Zespół Szkół Nr 1 im. Batalionów Chłopskich w Bratoszewicach. Każdy uczeń, nauczyciel i pracownik szkoły powinien dbać o poszanowanie tej nazwy, nie przynosić jej ujmy swoją postawą.

Drugim znakiem szkoły jest sztandar bez, którego nie może się odbyć żadna uroczystość. Sztandar szkoły jest jej szczególnym wyróżnieniem i wiąże się na ogół z jej imieniem. Na sztandar uczniowie składają ślubowanie, sztandar towarzyszy uroczystościom rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego oraz rocznie narodowych.

Ostatnim symbolem, z którym szkoła powinna się kojarzyć, jest jej logo. Znakiem graficznym jest zielony liść o łagodnych, opływowych kształtach z wyraźnie widoczną, wpisaną w strukturę liścia literą „B”.

Logo symbolizuje konkretną ideę.

W tej niewielkiej formie graficznej zawiera się ogrom treści semantycznych:

Liść – to łączność z naturą, życie z nią w symbiozie a także jeden z profili naszej szkoły; wkomponowana w liść litera

„B” – to symbol harmonijnej umiejętności przekształcania natury dla dobra człowieka ; zielony kolor – to symbol życia; delikatne linie liścia wskazują na przyjazny i otwarty charakter szkoły.

Wszystkie te elementy z całą pewnością wywołują odpowiednie skojarzenia oraz nastrój.

2. Poczet sztandarowy

Sztandarem opiekuje się trzyosobowy poczet sztandarowy – chorąży (sztandarowy) i dwuosobowa asysta.

Sztandarowym jest uczeń a asystentami – uczennice. Propozycję składu pocztu sztandarowego zgłaszają wychowawcy klas a Rada Pedagogiczna zatwierdza ten skład. Wyboru dokonuje się spośród uczniów wyróżniających się w nauce, o nienagannej postawie i wzorowym zachowaniu. Kadencja pocztu sztandarowego trwa dwa lata. Uczniowie wchodzący w skład pocztu sztandarowego muszą zadbać o odpowiedni ubiór. Chłopcy powinni być ubrani w ciemny garnitur (najlepiej granatowy lub czarny), białą koszulę, krawat (ciemny), buty wyjściowe, dziewczęta w spódnice o jednakowej długości i kolorze (najlepiej w czarnym), bluzkę białą, rajstopy w kolorze jasnym, obuwiu wyjściowe (zakryte palce i pięty), marynarki w kolorze czarnym.

Do tego każdy członek pocztu sztandarowego powinien mieć biało – czerwoną szarfę i białe rękawiczki. Dotyczy to również drugiego składu pocztu sztandarowego. Szarfę zakłada się przez prawe ramię do lewego boku, kolorem białym zwróconym ku górze.

Nauczyciel – opiekun pocztu sztandarowego, powinien

odpowiadać za zachowanie się członków podczas wystąpień w szkole i poza nią.

Poczet sztandarowy ze sztandarem szkoły uczestniczy w ważnych uroczystościach narodowych lub patriotycznych takich jak:

Święto Narodowe 3 Maja, Narodowe Święto Niepodległości i inne rocznice upamiętniające wydarzenia historyczne.

Opiekun pocztu sztandarowego odpowiada za przeszkolenie uczniów z podstaw musztry i chwytów sztandarem.

Sztandarowy trzyma sztandar prawą dłonią za drzewca na wysokości pasa, ręka lewa opuszczona wzdłuż tułowia. Przyboczne stoją w jednej linii z osobą trzymającą sztandar, ręce opuszczone wzdłuż tułowia, palce rąk wyprostowane. Szarfy przewieszane przez prawe ramię w taki sposób, aby kolor biały był skierowany ku górze.

Postawę zasadniczą przyjmuje się na komendę „Baczność” oraz na zapowiedź komendy np. „W prawo – Zwrot”, a także podczas oddawania honorów w miejscu.

W postawie zasadniczej stoi się nieruchomo. Ciężar ciała spoczywa równomiernie na obu stopach. Pięty są złączone, stopy zaś rozwarłe na szerokość środkowej części podeszwy buta. Nogi w kolanach wyprostowane, mięśnie nóg lekko naprężone. Tułów wyprostowany. Brzuch lekko wciągnięty, ramiona cofnięte do tyłu. Ręce opuszczone i wyprostowane w łokciach. Palce zwarte i wyprostowane w; palec środkowy ułożony wzdłuż szwa spodni (spódnicy).

Głowa podniesiona, wzrok skierowany na wprost, usta zamknięte.

Zwroty w miejscu wykonuje się na komendę „W lewo (w prawo, w tył) – Zwrot”. Zwrot w lewo i zwrot w tył wykonuje się w kierunku lewej ręki, na obcasie buta lewej nogi i czubka prawego buta, energicznie dostawiając najkrótszą drogą nogę pozostawioną z tyłu. Zwrot w prawo – odwrotnie.

Marsz rozpoczyna się z postawy zasadniczej lewą nogą. Wykonuje się go krokiem defiladowym lub zwykłym.

Sztandarem wykonuje się następujące chwyt: „na ramię”, „do nogi” i „prezentuj”. Honory oddaje się przez salutowanie sztandarem.

Wykonując chwyt „na ramię” chorąży kładzie drzewca prawą ręką (pomagając sobie lewą) na prawe ramię i trzyma je pod kątem 45°. Płat sztandaru musi być oddalony od barku na odległość około 30 cm.

Chwyt „na nogi” jest zgodny z postawą zasadniczą ze sztandarem u nogi i postawę swobodną ze sztandarem u nogi.

W postawie swobodnej chorąży również trzyma sztandar przy prawej nodze.

Wykonując chwyt „prezentuj” z położenia „do nogi”, chorąży podnosi sztandar prawą ręką i ustawia w położeniu pionowym przy prawym ramieniu (dłoń prawej ręki znajduje się na wysokości barku), a następnie lewą ręką chwytą drzewca sztandaru tuż pod prawą, po czym opuszcza prawą rękę na całą długość, obejmując nią dolną część drzewca.

Powitanie ze sztandarem w czasie stania i przemarszu

W czasie stania, jak również w czasie przemarszu, przywitanie ze sztandarem polega na pochyleniu go w taki sposób jak to widać na załączonym zdjęciu. W czasie stania sztandarowy robi tzw. wykrok lewą nogą wystawiając przed sztandar.

Poczet sztandarowy podczas Mszy świętej

W czasie Mszy świętej poczet ustawia się w miejscu wskazanym przez służbę kościelną najczęściej po prawej stronie ołtarza. Przez cały czas trwania Mszy członkowie pocztu stoją w postawie zasadniczej. W czasie podniesienia lub wystawienia Najświętszego Sakramentu sztandar należy wysunąć do przodu kierując go lekko w kierunku ku hostii.

W czasie Mszy świętej sztandarowy oddaje honory (salutuje):

- ▲ przed rozpoczęciem mszy świętej w momencie, gdy celebrans wychodzi z zakrystii (po dzwonku),
- ▲ przed Ewangelią w momencie, gdy wierni śpiewają „Alleluja”. Po słowach „Oto Słowo Pańskie – Chwała Tobie Chryste” przyjmuje postawę swobodną (spocznij),
- ▲ przed Podniesieniem po słowach „... ciałem i krwią naszego Pana Jezusa Chrystusa”. Po opuszczeniu kielicha przyjmuje postawę swobodną (spocznij),
- ▲ przed błogosławieństwem, po słowach „A teraz udzielię błogosławieństwa”. Po słowach „Idźcie ofiara spełniona” przyjmuje postawę swobodną.

3. Uroczystości oficjalne

3.1 Rozpoczęcie roku szkolnego

Ważne uroczystości szkolne najczęściej podzielone są na dwie części: pierwszą - oficjalną, o charakterze podniosłym i drugą - nieoficjalną (artystyczną), często o charakterze rozrywkowym. Trzecią częścią wielu uroczystości są spotkania uczniów z wychowawcami klas np. rozpoczęcie roku.

Część oficjalną zawsze zaczyna się od wprowadzenia sztandaru i hymnu państwowego, a kończy się wyprowadzeniem sztandaru.

Obecność sztandaru szkoły i hymn państwowy określają jednoznacznie wysoką rangą tej uroczystości.

Cel uroczystości: przywitanie uczniów po przerwie wakacyjnej a w szczególności uczniów rozpoczynających naukę w ZS Nr 1 w Bratoszewicach oraz zapoznanie ich z nauczycielami uczącymi w naszej szkole. Rok szkolny inauguruje uroczysty apel w sali gimnastycznej. Dzień ten należy do ważniejszych uroczystości, jest to bowiem pierwsze spotkanie nowych uczniów ze szkołą.

Przebieg uroczystości jest następujący:

Klasy zasiadają w sali gimnastycznej wg następującej kolejności: w pierwszym szeregu klasy pierwsze, następnie drugie, trzecie, czwarte.

Każda klasa ma przypisane miejsce.

Uroczystość rozpoczyna osoba wyznaczona przez dyrektora: opiekun pocztu sztandarowego podając komendę: szkoła powstań - baczość (w tym momencie opiekun pocztu sztandarowego składa meldunek dyrektorowi szkoły) „Pani Dyrektor opiekun pocztu

sztandarowego/ imię i nazwisko ZS Nr 1 w Bratoszewicach zgłasza szkołę gotową do uroczystości rozpoczęcia roku szkolnego.”

Po złożeniu meldunku pada komenda: szkoła spocznij - baczność - na prawo patrz - poczet sztandarowy wprowadzić.

Poczet wchodzi do sali, a po przejściu przed szpaler nauczycieli i uczniów ustawia się w wyznaczonym miejscu. Spocznij - baczność - do hymnu. Po odśpiewaniu (wysłuchaniu) hymnu pada komenda: po hymnie (równoznaczna z komendą: spocznij).

Następnie prowadzący uroczystość podaje program uroczystości.

1. Przywitanie gości przez nauczyciela i uczniów prowadzących uroczystość.
2. Przemówienie Dyrektora szkoły/ Gości.
3. Wystąpienie na środek sztandaru szkoły.
4. Ślubowanie klas pierwszych.
5. Wyprowadzenie sztandaru.

Wyprowadzenie pocztu sztandarowego.

Podają komendy: szkoła powstań - baczność - na prawo patrz - poczet sztandarowy odprowadzić.

6. Nieoficjalna część artystyczna.
7. Pierwszy dzwonek.
8. Rozejście się do klas starszych (klasy I pozostają na sali)

Ślubowanie klas pierwszych czyli uroczyste włączenie uczniów klas pierwszych w poczet społeczności ZS Nr 1 w Bratoszewicach.

Jest to uroczystość szczególnie ważna dla uczniów klas pierwszych. Ma ona uświadomić im, jak ważny dla szkoły jest każdy indywidualnie i jak wiele szkoła może wszystkim zaoferować. Uroczystość ta jest przeprowadzona podczas rozpoczęcia roku szkolnego.

Część uroczystości związana bezpośrednio z aktem ślubowania na sztandar rozpoczyna się od podania przez prowadzącego komendy: „Powstać”, „Do ślubowania - WYSTĄP”. Poczet sztandarowy ze sztandarem występuje na wprost (np. 3 kroki), zatrzymuje się. Chorąży wykonuje chwyt do „nogi”. Uczniowie występują i ustawiają się w dwóch szeregach.

Rotę czyta opiekun pocztu sztandarowego. Prowadzący uroczystość wymienia nazwisko czytającego rotę ślubowania (może to być wychowawca jednej z klas pierwszych). Podają komendy: „Bacność”, „Do ślubowania”. Chorąży salutuje sztandarem, wyznaczeni uczniowie mają wyciągniętą prawą rękę w kierunku sztandaru - palec wskazujący i środkowy wyprostowane i złączone, palce serdeczny i mały zgięte - przytrzymywane kierunkiem. Pozostali uczniowie podnoszą prawą rękę - przedramię unosi się pionowo do góry, dłoń zwrócona jest w przód (na wysokości oczu), palec wskazujący i środkowy wyprostowane i złączone, palce serdeczny i mały zgięte - przytrzymywane kierunkiem. Wszyscy uczniowie powtarzają słowa rotę ślubowania.

Po skończonym ślubowaniu pada komenda „Po - ślubowaniu”. Chorąży wykonuje chwyt „do nogi”, uczniowie opuszczają ręce. Po komendzie „Wstęp” - poczet

sztandarowy maszeruje na poprzednie miejsce, a uczniowie po wykonaniu zwrotu w odpowiednim kierunku wracają na swoje miejsca. Pada komenda „Spocznij”.

3.2 Zakończenie roku szkolnego

Cel uroczystości: Pożegnanie klas kończących rok szkolny, przedstawienie dorobku osiągniętego w danym roku szkolnym: sukcesy w olimpiadach, konkursach, turniejach.

Zakończenie roku szkolnego odbywa się na sali gimnastycznej o ustalonej godzinie. Klasy ustawiają się w wyznaczonych miejscach.

Osoba prowadząca (opiekun) uroczystości podaje komendę: Szkoła powstań - Baczość (następnie składa dyrektorowi szkoły meldunek- patrz rozpoczęcie roku). Po złożeniu meldunku pada komenda: szkoła spocznij - baczość - na prawo patrz - poczet sztandarowy wprowadzić. Poczet wchodzi na salę i po przejściu przed szpalerem nauczycieli i uczniów ustawiają się w określonym miejscu. Komenda: Spocznij - Baczość - do hymnu. Po wysłuchaniu hymnu pada komenda: po hymnie.

1. Prowadzący rozpoczyna uroczystość.
2. Wystąpienie Dyrektora szkoły.
3. Wręczenie świadectw promocyjnych z wyróżnieniami.
4. Wręczenie nagród i dyplomów uczniom nagrodzonym w turniejach.
5. Wręczenie nagród laureatom olimpiad, konkursów.
6. Wyprowadzenie sztandaru.
7. Część artystyczna nieoficjalna.
8. Ostatni dzwonek.

9. Uczniowie wraz z wychowawcami udają się do wyznaczonych sal.

3.3 Pożegnanie klas maturalnych

Głównym celem uroczystości jest pożegnanie klas kończących naukę w ZS Nr 1 w Bratoszewicach, uhonorowanie tych absolwentów także ich rodziców, którzy w sposób szczególny przyczynili się do rozśławienia dobrego imienia szkoły. Uroczystość ma miejsce w kwietniu.

Przebieg uroczystości:

O wyznaczonej godzinie wszystkie klasy wraz z nauczycielami udają się do sali gimnastycznej ZS Nr 1. Absolwenci zajmują miejsca z przodu. Pozostałe znajdują się w wyznaczonych miejscach.

Miejsca przygotowane dla absolwentów.

Uroczystość prowadzi wyznaczony nauczyciel wraz z uczniami. Tradycyjnie rozpoczyna się ona od wprowadzenia pocztu sztandarowego. Pada komenda: „szkoła baczność - na prawo patrz - poczet sztandarowy wprowadzić”. Pada komenda: „do hymnu”, po hymnie pada komenda: „Spocznij”.

1. Powitanie zaproszonych gości, nauczycieli, rodziców, absolwentów, uczniów ZS Nr 1 przez prowadzących.
2. Wystąpienie Dyrektora szkoły.
3. Wystąpienie zaproszonych gości.
4. Wręczenie świadectw dojrzałości z wyróżnieniami.
5. Wręczenie nagród.

6. Wyprowadzenie poczty sztandarowego.
7. Część nieoficjalna przygotowana przez klasy III.
8. Część nieoficjalna przygotowana przez klasy IV.
9. Zakończenie uroczystości.

Tradycyjnie w naszej szkole klasy maturalne żegnane są przez ich następców. Ma to miejsce po wręczeniu świadectw i nagród. Pożegnanie polega na wręczeniu drobnych upominków. Do dobrego tonu należy, aby upominki były wykonane przez żegnających uczniów. Klasy IV na zakończenie przygotowują prezentację podsumowującą ich 4-letni pobyt w szkole.

3.4 Inne uroczystości świąt państwowych.

Dzień Edukacji Narodowej

Jest to święto wszystkich pracowników naszej szkoły. O wyznaczonej porze wszyscy zbierają się w sali gimnastycznej. Uroczystość rozpoczynają uczniowie zapraszając Dyrektora Szkoły, następnie uczniowie przedstawiają program artystyczny, który wcześniej przygotowali przy pomocy nauczyciela. Wszystkim pracownikom szkoły zostają złożone życzenia. Treść programu artystycznego zależy od pomysłowości uczniów oraz inwencji nauczyciela, który pomaga w przygotowaniu.

3.5 Studniówki

Tradycyjnie odbywają się na 100 dni przed maturą. Celem studniówek jest uczczenie zbliżającego się końca nauki w szkole, kultywowanie polskich tradycji uczniowskich balów.

Uczestniczą w niej także zaproszeni goście, rodzice oraz nauczyciele.

Studniówki odbywają się poza terenem szkoły i przygotowywana jest przez rodziców, uczniów klas IV, wychowawcy wspierają ich w realizowaniu działań. Bal rozpoczyna się przywitaniem gości przez uczniów prowadzących uroczystość reprezentantów klas maturalnych. O zabranie głosu proszący jest Dyrektor szkoły, który swoje przemówienie kończy znamienymi słowami: „poloneza czas zacząć”. Na parkiet wkraczają maturzyści z osobami towarzyszącymi, tańczą poloneza. Pierwsze pary tworzą Dyrektor z wychowawcami i uczniowie.

Po zakończeniu poloneza toast wznoszą Dyrektor, wychowawcy klas, nauczyciele. Następnie walc angielski drugi taniec, w którym uczniowie proszą swoich nauczycieli.

Wieczorem uczniowie prezentują przygotowany program artystyczny. Powinien się on rozpocząć trzy-cztery godziny od rozpoczęcia studniówki. Często dotyczy sytuacji, jakie miały miejsce w czasie nauki w szkole. Studniówka trwa do białego świtu.

4. Szkolne uroczystości okolicznościowe

4.1 Dzień Otwartych Drzwi

Dzień Otwartych Drzwi w ZS Nr 1 w Bratoszewicach ma na celu zachęcenie gimnazjalistów do przestąpienia progów naszej szkoły w celu dalszego edukowania. Nasi nauczyciele i uczniowie prezentują bazę dydaktyczną.

Wyznaczeni nauczyciele i uczniowie pełnią dyżury przy wejściu do szkoły i w internacie.

W tym dniu prezentowane są prace uczniów, ich dorobek oraz ostatnio prowadzonych konkursów szkolnych. Do szkoły w tym Dniu zapraszane są do szkoły znane osobistości: świata współczesnych mediów.

Przybyła do naszej szkoły młodzież gimnazjalna wraz z rodzicami zapoznają się z proponowanymi przez nas kierunkami kształcenia, odpowiadamy na zadawane pytania.

Ceremoniał opracowano na podstawie „Ceremoniału szkolnego”, Warszawa 2008, Aleksander Łynka i Krystyna Łynka